

گفت و گو با آیت‌الله سید جعفر سیدان

پاسخ‌گویی به شبهات در گرو تعامل حوزه و نظام

مردم در میان بگذارند. اگر بخواهیم استقلال داشته باشیم و از مکتبمان محافظت کنیم، باید مشکلاتی را تحمل کنیم و چاره‌ای هم نیست. مردم وقتی این واقعیت‌ها را از زبان علما بشنوند، اطمینان پیدا می‌کنند.

اخلاق علمی؛ از اختلاف علمی تا حفظ نظام اسلامی

شخصیت‌های علمی مهمی که در مشهد بودند و ممکن است از نظر فکری با شخصیت‌های اصلی انقلاب توافقی نداشته باشند، در حمایت از انقلاب حتی نسبت به بسیاری شخصیت‌های علمی که قربات فکری زیادی با رهبران انقلاب داشتند، پیش قدم بودند؛ چون مسئله اختلافات علمی را از مسئله کلی حفاظت از اسلام جدا کردند.

مرحوم حاج شیخ مجتبی قزوینی در عین اختلاف نظرهای مبنایی، در ابتدای نهضت امام رحمت‌الله علیه این دو مطلب را از هم جدا کردند و در سال ۱۳۴۱ برای بیعت با امام (ره) به قم رفتند که بنده و بسیاری شاگردان ایشان هم در این سفر در خدمتشان بودیم.

در مباحث فکری و علمی، همیشه اختلاف نظرهایی بوده و خواهد بود؛ اما وقتی هدف مشترکی در میان باشد که از کلیت و اساس این جریان اسلامی حفاظت می‌کند، همه باید در خدمت همان هدف باشند. بنده ممکن است در بسیاری مسائل فکری با شخصیت‌های مشهور نظام، اختلاف نظر داشته باشم؛ این یک بحث علمی است و هر کسی باید نظر علمی خودش را داشته باشد. در حالی که مسئله انقلاب اسلامی، مسئله یک حرکت اجتماعی در اساس اسلام و در جهت اصل حفاظت از اسلام و مکتب اهل بیت است.

این اخلاق علمی را باید در میان طلاب ترویج کرد؛ اساتید باید هر چه بیشتر متوجه این واقعیت باشند و آن را به اطرافیان و شاگردانشان هم منتقل کنند که مباحث علمی در جای خودش محفوظ است؛ اما مسئله نظام اسلامی که می‌تواند از اساس اسلام محافظت کند، چیز دیگری است که باید جدی گرفته شود. البته به نظر می‌رسد این یک امر روشن و واضح است.

و مشکلات اجتماعی، در گرو تقویت تعامل حوزه و نظام اسلامی است.

از نظر مسائل اجتماعی نیز مردم با علما در ارتباطند و بسیاری از مشکلات مردم به علما منتقل می‌شود و تعامل هر چه بهتر با نظام اسلامی، می‌تواند به حل مشکلات واقعی مردم کمک کند. حکومت باید در قبال مطالبات مردم پاسخ‌گو باشد و ارتباط با علما به این پاسخ‌گویی کمک می‌کند. به تازگی تعدادی از وزرای دولت جدید به منزل بنده آمدند که بر همین نکته تأکید کردم و روایت حضرت صادق (ع) را برایشان خواندم که می‌فرمایند: «و علی الملوک أن یفرطوا فی ثلاث: فی حفظ الثغور، و تفقد المظالم و اختیار الصالحین لأعمالهم»؛ شایسته است کسانی که قدرت را در اختیار می‌گیرند از سه چیز غفلت نکنند؛ مرزها را (از جهات مختلف ارضی، فکری و اقتصادی) محافظت کنند، افراد شایسته را به کارها بگمارند و شکایت‌ها را پشت گوش نیندازند. علما ارتباط خوبی با مردم دارند و هر چه ارتباط علما و نظام اسلامی بیشتر باشد، و هم فکری بهتری با هم داشته باشند، مشکلات اجتماعی نیز بیشتر مرتفع می‌شود. اگر مسئله‌ای قابل حل باشد، با هم فکری کمک خواهیم کرد؛ اما بعضی مشکلات هم ممکن است قابل حل نباشد که اگر علما در جریان این مشکلات قرار گیرند، می‌توانند به حکومت کمک کنند و این مسائل را با

آیت‌الله سیدان از جمله شاگردان مکتب معارفی خراسان، موسوم به مکتب تفکیک است که الگوگیری از سیره بزرگان این مکتب و همراهی آنان با انقلاب اسلامی، بارها مورد تأکید رهبر انقلاب بوده است. او که اهتمامی تأم بر نشر عقاید و تحکیم پایه‌های اعتقادی شیعه دارد، خود از جمله علمای عامل بدین سیره بوده است و بر ترویج این اخلاق علمی در حوزه‌های علمیه تأکید می‌کند. با آیت‌الله سیدان درباره رابطه عالمان با حکومت گفت‌وگو کرده‌ایم.

استانی هم می‌آیند تا همه با هم برای حل آن مشکل هم‌فکری کنند.

این رابطه میان علما و رأس نظام هم به فضل پروردگار به خوبی برقرار است؛ اخیراً بنده و آیت‌الله مروارید دو نفری حدود یک ساعت و ربع خدمت مقام معظم رهبری بودیم و مسائلی که فکر می‌کردیم مناسب است را خدمت ایشان عرض کردیم و ایشان هم در کمال محبت و آقایی به حضور پذیرفتند و این فرصت را اختصاص دادند. باید برای حفاظت و تقویت این تعامل تلاش کرد.

نقش حوزه در پاسخ‌گویی به شبهات و مدیریت مطالبات اجتماعی

تنها حوزه علمیه است که می‌تواند به شبهات پاسخ دهد و امروز مرکز هجوم شبهات، ایران اسلامی است؛ چرا که مرکز تشیع است و مکاتب الحادی با تشیع دشمنی دارند و مهم‌ترین برنامه‌شان هم القاء شبهات اعتقادی است تا انسان‌ها را از درون سست کنند. پاسخ‌گویی واقعی به شبهات اعتقادی

ایران اسلامی؛ مرکز مکتب اهل بیت (ع)

مکتب اهل بیت، تنها مکتبی است که توانایی تأمین سلامت فکر و روح انسان‌ها و هدایت جامعه به اخلاق و رفتار صحیح را دارد. ما مفتخریم که به مکتب تشیع اعتقاد داریم و در حال حاضر، ایران اسلامی مرکز این حقیقت است و نظام اسلامی ما در راستای مکتب اهل بیت (ع) قرار دارد. خدا را باید شاکر باشیم که می‌توانیم بگوئیم این کشور، کشوری علوی، فاطمی، مهدوی و جعفری علیهم‌السلام است. مرحوم امام راحل رحمت‌الله علیه، اساس این حرکت را در این کشور با یاری علما و حمایت مردم به وجود آوردند و خون شهدای عزیز، از اساس این نظام حفاظت کرده است.

نعمت ارتباط دوستانه علما و حاکمان

یکی از نعمت‌های بسیار بزرگی که خداوند متعال در نهضت اسلامی به جامعه و کشور ما مرحمت فرموده است، ارتباط و دوستی خاص حوزه علمیه و حاکمیت و نیز مردم و مسئولان است. گاهی در جلساتی که با حضور مسئولان استانی در منزل علما تشکیل می‌شود، خود همان مقامات با تواضع فراوان پذیرایی را شخصاً انجام می‌دهند و چای تعارف می‌کنند. من به آقایان گفتیم این ارتباط دوستانه نعمتی است که باید قدرش را دانست و مواظب بود که به همین صورت حفظ شود و ارتقا پیدا کند. در مشهد تا جایی که اطلاع دارم، این ارتباط به صورت مطلوب و دوستانه وجود دارد و گهگاهی که مسئله مهمی اتفاق می‌افتد و لازم است جلسه‌ای میان علما تشکیل شود، مسئولان شهری و

